

LUKUMUMMIT JA -VAARIT

Selkokieline vuorovaikutus OHJEET

Vertaistapaaminen

1. Orientointi ja olosuhteet

- Luo rauhallinen puhetilanne.
- Kerro, mitä seuraavaksi tapahtuu.
- Huomioi erilaiset kulttuuriset odotukset.

2. Kohtaaminen ja läsnäolo

- Huomioi omaa toimintaasi.
- Anna lapselle vastuuta keskustelusta.
- Anna toiselle aikaa reagoida.
- Muista rohkaista!

3. Vuorottelu

- Tue vuorotellen puhumista.
- Vastaa toiselle.
- Kysy, mutta älä kuulustele.
- Älä luennoi.

4. Selkokielisen puheen keinot

- Sanasto
 - tavallisia sanoja
 - korosta ydinsanoja
 - toisto tarvittaessa
- Kielen rakenne
 - muista konkreettisuus
 - käytä tavallisia ilmaisuja

4. Selkokiehisen puheen keinot

- Puheenvuoron rakenne
 - aloita tutusta asiasta
 - älä puhu liikaa kerralla

4. Selkokiehisen puheen keinot

Voit kokeilla kysymyspolkua:

1. Esitä avoin kysymys.
2. Sitten vaihtoehtokysymys.
3. Vasta lopuksi kyllä/ei -kysymys.

4. Selkokielen puheen keinot

- Puheen piirteet ja tauotus
 - rauhallisuus, selkeys, luontevuus
- Eleet ja ilmeet
- Muut puhetta tukevat tavat
 - osoita, viito, piirrä, kirjoita...

5. Ymmärryksen tarkistaminen ja korjaaminen

- Seuraa lapsen reaktioita.
- Korjaa väärinymmärrys, jos se vaikuttaa keskustelemisen etenemiseen.
- Älä ylitulkitse vaan kysy suoraan.
- Jos et ymmärrä, älä esitä, että ymmärsit.

5. Ymmärryksen tarkistaminen ja korjaaminen

- Jos et ymmärrä, voit esimerkiksi:
 - kysyä *mikä kirja? ai lapsi vai?*
 - sanoa *nyt en ihan ymmärtänyt*

Lähde

Leskelä, Leelaura & Lindholm, Camilla 2012: Haavoittuva keskustelu. Keskusteluanalyyttisiä tutkimuksia kielellisesti epäsymmetrisestä vuorovaikutuksesta. Kehitysvammaliiton tutkimuksia 6. Helsinki: Kehitysvammaliitto.

LUKUMUMMIT JA -VAARIT

Niilo Mäki
INSTITUUTTI

MANNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITTO

Kiitos!